

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Einleitung

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

scabescunt homines in sceleribus suis, mundus hominum iniquitate conflagrare videtur: ira omnipotentis Dei multis modis sese exerit, & iam mundo senescenti interitum minatur, & tamen vix quisquam redit ad sanam mentem. Quid inter hæc faciant, quos pulcherrimarum ac rationalium animarum cruciant flamma irrecuperabilia? quibus Dei contemptus summe dolet, quos zelus domus Dei comedit? Certè nullum adhibere conatum pro virili sua, vt his tantis malis aliqua saltem ex parte occurratur, vix est hominis Christiani. Que nimirum cogitatio eo me adduxit, vt instituerim, si quid possem, opera adhibere, quo miseris & obcecatis hominibus, ac per præceptis in tartara ruentibus aliquid præstem remedij, & si non multis, saltem vel paucis profim. Nihil enim mihi vendico, nihil mihi sumo: tamen quia Christianus sum, non possum non dolere tot animarum exitiũ, tantam Ecclesie indies deficientis calamitatem ac deformitatem. Itaque statui mecum duplicem viuendi Canonem, non ex meo cerebro, sed ex sacris literis, sanctorumq; Patrum monumentis conficere, quorum alter pertinet ad imperfectos, & qui necdum solido possint vesci cibo: Alter ad eos, qui iam ad perfectiora contendunt, aut ad ea tendere obligati sunt. Neque sane id vt facerem temerè me motum existimo. Neque sane id vt facerem temerè me motum existimo. Vitia enim iam (vt ante dixi) excreuerunt, & propter ea tota vbique Ecclesia deformis & squalida videtur. Atqui non potest alia ratione Ecclesia à vitijs expurgari, & pristinum recuperare decorem, nisi se homines conferant ad colendam pietatem. Scripsimus ergo duos viuendi Canones, quorum primus est salutis obtinenda necessarius, alter ad spirituales pertinet. Id propterea fecimus, vt & Laicis, & Religiosis, aut aliqui perfectioni deditu consuleremus. Habent hic omnes, cuiuscumque sint status vel ordinis, quod ipsis conueniat. Porro qua ratione isti sint amplectendi Canones, & alia quedam huc pertinentia docebit Epistola Saluatoris, quem hic loquentem introducimus, vt maiorem habeant gratiam, & plus ponderis ac autoritatis ea que dicuntur, præferant. Lector boni consulat studium nostrum. Equidem confido in Domino, si non defuerint, qui ad horum Canonum præscriptum vitam suam componere, aliosq; ad idem hortari ac inducere nitantur, breui non parum bone frugis inde ad multos rediturum. Christus Dominus mittat Spiritum suum in torpentia corda nostra, excitetq; nos ad contemptum mundi, & sui ardentissimum amorem. Certè expurgandi tempus nunc est. Non licet amplius dissimulare. Nisi conuersi fuerimus, iam Deus gladium suum vibrauit, arcum suum terendit, & parauit illum, vt feriat impios & contemptores. Horrendum est incidere in manus Dei viuentis. O quid negligimus, quid torpemus? An verò de lana caprina agitur, & non potius de nostrarum salute animarum, quas certum est semper aut in immentis gaudijs, aut atrocissima inferorum carnificina victuras? Sed nunc Christum ipsum loquentem audiamus.

IESV CHRISTI SALVATORIS Mundi epistola, seu alloquium, cunctis Christifidelibus, hoc est, ijs qui vitam suam iuxta præscriptum Euangelicum instituire, atque ad virtutum charita- tisque Dei & proximi perfectionem anhelant, destinatum.

Esus Christus propter vos homo factus, cum olim mundo prædicarem, vnam saluandis omnibus Euangelij tradidi regulam. Huic credens nemo aberrare, nemo hanc obseruans perire potest. Siquidem hæc sola dũ seruat, animæ sufficet saluti. Hæc quoque ad quamuis erudit perfe-

GGGG

ctionem.

Regulæ
sanctorum
patrum &
monachorū
quo spectet.

tionem. Quare si iuxta illam viueretur, nihil monachorū opus esset regulis, nihil fraternitatibus, nihil confœderationibus ac vnionibus hominum, nihil denique canonibus quibuslibet, quandoquidem qui Euangelio (vt dixi) germanè & sincere viueret, nihil huic deesset, vel ad salutem, vel ad perfectionem. Verūm, quia Euangelio relicto, paulò pōt hominum quæ sua sunt vnusquisque meditari incipiebat, non absque meo consilio nec sine spiritu meo factum est, vt sanctorum multi varia tentarent, quibus mundi ac proprium amorem (vnde fit vt relinquatur tepescatq; & Euangelij & honoris mei zelus) eradicarent, mundoq; Euangelij ac præceptorum meorum obseruantiam restituerent. Eam obrem statuerunt regulas plerique, quibus ea potissimum prohiberent ac rescarent, vnde occasio sumitur Euangelium meum transgrediendi: ea verò quæ spiritum excitant, purificant atq; confortant, iusserunt. Sciebant enim non nisi carnis castigatione & occasionum subtractione, spiritum superiorem posse fieri atque fortiozem. Hoc namq; confortato, castior, feruentior atque constantior fit in vobis amor siue deuotio præcepta mea seruandi. Hinc liquet contra Euangelium meum ne vnū quidem apicem, sed pro Euangelio sanctos homines omnia statuere voluisse. His regulis posteros eorum nouas constitutiones, complures etiam cæremonias addidisse perspicuum est: quarum transgressiones (vt fit) seuerius acerbiusq; castigari, quàm Euangelij mei, ordo est præposterus. Nam puniuntur si quis fregerit silentium, si perperam cecinerit arguitur, humiliatur si cæremoniarum quid neglexerit. At mallem ego (tameñ illa probem) Euangelio meo non inferiorem, imò vehemētiorem etiam zelum adhiberi, seuerioremq; transgredientibus censuram, puta ne impune quis iurauerit, ne detraxerit cuiquam, ne odio quemquam habuerit, nec id genus reliqua (quæ Euangelium vetat) transgressus fuerit. Siquidem pro ijs præceptis meis, quæ ne transgredereentur, Patrum regulæ olim institutæ sunt, oportebat acriorem vigilantiorēq; disciplinam vigere.

In Euangelicis huius seculi.
Esaï. 46.
Marc. 1.

Matt. 11.
1. Ioan. 2.
Galat. 5.
Coloss. 5.
Matt. 7.

Ioan. 14.

Reformatio
hominis in-
terioris quæ
requirit.

Sed quid dicam? Video quod neque Euangelium, neque Patrum regulas seruatis hodie. Ore quidem verba mea, nudoq; sermone Euangelium iactitatis: at quā longè sim ego à cordibus vestris inde satis est manifestum, cum neque me, neq; præcepta mea diligatis. Redite igitur nunc, licet sero, præuaricatores ad cor, penitentini, & credite Euangelio. Quicquid Euangelium docet non solum credite, verum etiam credendo amandoq; facite. Si Christiani, si mei vultis esse discipuli, me imitami- ni. *Discite à me, quā mitis sim & humilis corde.* Quomodo ego ambulauī, ambulatē. Porro si monachi, si clerici, si religiosi esse vultis, quæ spiritus sunt facite, & spiritu opera carnis mortificate. Si estis (vt dicitis) Euangelici, mandata Euangelij perficite. Quousque mihi dicetis: Domine Domine, & non facietis quæ dico: Facite quæ præcipio vobis, & non verbo tantum, sed opere ac veritate amicos vos esse ostendite. Qui enim audit verba mea, qui habet mandata mea, & facit, hic est, qui diligit me.

Proferuore igitur resuscitando, pro Euangelij mei obseruatiā renouanda, quas etiamnum amicis meis ac mihi deuotis trado regulas per breues, quarū altera imperfectioribus, atque adhuc incipientibus, altera perfectioribus, & ad amorē mei castissimum aspirantibus, sit accommodata. In quibus non cæremoniarum fascēs, nec precum multitudo, sed conscientia interiorisq; hominis reformatio atq; mentis deuotio, docetur. Nihil de colore aut similitudine vestium agitur, sed ad Euangelicæ obseruantia cultum studia multorum excitantur: Fraternitasq; vna, vbi multorum sit animus vnus, parq; propositum, vtpotē amantium atque colentium me,

me, conciliatur. Nemo se voto hic astringat ad horum obseruantiam necesse est (tamen si, alioquin votum bonam voluntatem vehementer ornet, roboret, locupletet) nec si prauaricatur, se peccato obnoxium constiuet, vltra quam legis meæ transgressio ipsa alioquin reum facit.

Omnibus itaq; qui mihi seruire cupiunt, pro viribus vniuscuiusq; legē admini-
stro, atq; sic tēpero, vt nemo gratia mea adiutus hanc nequeat implere. Volo enim
saluare (quatenus ex mea pēdet beneuolētia) omnes. Idcirco dissimulo circa infir-
mos, nec calamum confringam conuulsatū, aut lignū fumigās penitus extingua.

Hac ratione mihi seruientes collecturus, in duos ordines illos cōstituo, videlicet
infirmorum, siue incipientium, & perfectorum: vtriusq; præcepta suo ordini & statui
congruentia insinuans. Canon autem sequens, ad cuius obseruationē infirmi & in-
cipientes quique adniti debent, iam olim in Euangelio meo per traditionem man-
datorum meorum est eis præscriptus, & hic breuiter ad aliqua desumptus.

*Canon, Regula, siue fraternitas, hoc est, Institutio succincta Domini
nostri Iesu Christi, ijs qui in virtutibus paruum adhuc fecē-
re profectum vtputa incipientibus potissimum,
præscripta.*

Quisquis militiæ meæ sese astringere, quisquis manus mihi suas dare vo-
luerit, si non principio omnia, maximè tamen lethalia debet cauere pec-
cata.

Tu igitur si inter seruos meos fideles cupis adnumerari, caue peccata, & peccandi
omnes occasiones rescinde ac fuge. Declina à malo, & fac bonum: In maleuolam enim
animam non introibo, nec habitabo in corpore subdito peccatis.

Nunquam vitæ tuæ aut bonis temporalibus pareas, si proximi tui animam à
peccato mortifero potueris aut eruere, aut præseruare. Plures enim facere debes a-
nimam quamcunq; pro qua in mortem tradidi ego animam meam, quam corpus
tuum aut rem temporalem: & præciosior ego tibi esse deo, pro cuius honore ze-
leris, quam vita tua corporalis. Nunquam igitur consentias peccato, siue proprio,
siue alieno, maximè lethali.

Quicquid oderis tibi fieri, alteri ne feceris. Idcirco fraudem, dolum, iniuriam-
ve nulli inferas. Quæ si tibi illata fuerint, aut pro mei amore hæc tacens tolera, aut
pro his non aliter quam iuste & iusto modo expostula. Præcepi enim seruis meis,
quod iustum est, etiam iuste prosequantur.

Nunquam pro malo malum reddas, nunquam conuitium conuitio, nunquam
iniuriam iniuria retalies: idq; mei amore, qui cū maledicerer non maledicebam,
cū paterer non comminabar, sed tradebam me iudicanti iniuste. Tu itaque pari
modo si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit potum da illi. Diligere debes enim ini-
micum tuum, & benefacere eis qui te oderunt, vt sis filius patris tui qui in cœlis
est, qui bonis malisq; benefacit. Esto misericors, sicut & pater tuus cœlestis miseri-
cors est. Eleemosynam igitur, aut beneficium, officium, obsequium, opusve aliud
quodcunq; misericordiæ aut charitatis quotidie non minus vnum proximo
tuo debes impendere: & in hoc miserendi atque subueniendi exercitio fideliter te
exercere.